

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. április 9.
(OR. en)

7271/20

SOC 205
EMPL 162
ECOFIN 228
EDUC 121

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	6809/20 + COR 1-3
Tárgy:	A Tanács következtetései a 2020. évi éves fenntartható növekedési stratégiáról és együttes foglalkoztatási jelentésről (2020. április 8.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a 2020. április 8-án írásbeli eljárás keretében elfogadott, a 2020. évi éves fenntartható növekedési stratégiáról és együttes foglalkoztatási jelentésről szóló tanácsi következtetéseket.

A Tanács következtetései a 2020. évi éves fenntartható növekedési stratégiáról és együttes foglalkoztatási jelentésről

MEGÁLLAPÍTVA AZ ALÁBBI AKAT:

1. Az éves fenntartható növekedési stratégia gazdaság-, foglalkoztatás- és szociálpolitikai prioritásokat határoz meg az Unió és a tagállamok számára a 2020-as évre, hangsúlyozva, hogy a gazdasági növekedés nem lehet öncélú, hanem annak az emberek és a bolygó javát kell szolgálnia. A környezeti, technológiai és demográfiai átalakulás miatt szükségessé vált a környezetbarát növekedésre való áttérés, és ehhez innovatív digitális és fenntartható technológiákat kell mozgósítani a minőségi munkahelyek biztosítása és a termelékenység fokozása érdekében, hogy az átmenet méltányos és inkluzív lehessen. Szociális piacgazdaságunk átalakítása során ugyanakkor biztosítanunk kell, hogy Európa továbbra is a világ legfejlettebb jóléti rendszereivel rendelkezzen.
2. E prioritások összhangban állnak a Tanács stratégiai menetrendjében meghatározott, valamint a Bizottság által megfogalmazott prioritásokkal. A klímasemleges, méltányos, inkluzív és versenyképes gazdaságra történő áttérés előmozdításához, valamint a szociális jogok európai pillérében szereplő elveknek és a fenntartható fejlődési céloknak a megvalósítására irányuló közös törekvéshez kiegyensúlyozott szakpolitikai lépésekre van szükség a következő négy dimenzió mentén: környezet, termelékenység, méltányosság és makrogazdasági stabilitás. A zöld gazdaságra való áttérés magában hordozza az új munkahelyek létrehozásának és a nagyobb jólét előmozdításának a lehetőségét, de jelentős köz- és magánberuházásra lesz szükség a rövid távú kompromisszumok és az esetleges negatív hatások kezeléséhez, valamint ahhoz, hogy az áttérés mindenki számára előnyös legyen.

3. Az európai gazdaság növekedése nem állt meg, a foglalkoztatási ráta pedig rekordszintet ért el, de további erőfeszítésekre van szükség a fennmaradó társadalmi különbségek és egyenlőtlenségek kezeléséhez. Az előre jelzett gazdasági lassulás dacára az Unió 2020-ban valószínűleg megközelíti a 75 %-os foglalkoztatási rátát. Az elmúlt években ugyan észrevehetően csökkent a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázata, az eredmények 2020-ra valószínűleg jóval elmaradnak a 20 milliós csökkenéstől. A jövedelmi egyenlőtlenségek az elmúlt évtizedben növekedtek, és továbbra is magasak.
4. Európa eredményeket ért el a szociális jogok európai pillérének megvalósításában. A pillérhez kapcsolódó szociális eredménytábla 14 elsődleges mutatója közül 9 esetében a tagállami eredmények konvergenciája figyelhető meg. A készségekbe történő további beruházás, az elérhető, megfelelő és fenntartható szociális védelmi rendszerek, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem létfontosságú a méltányosság és a felfelé irányuló konvergencia előmozdításához. Az aktív munkaerőpiaci szakpolitikákat megfelelően integrálni kell a szociálpolitikákba, és azoknak elő kell segíteniük a munkaerőpiacon, valamint a társadalomban való aktív részvételt.
5. Az Európa 2020 stratégia hosszú távú stratégiai keretként iránymutatással szolgált az európai szemeszter és a foglalkoztatási iránymutatások keretében való szakpolitikai döntéshozatalhoz. A stratégia időtartama a végéhez közelít, de fontos figyelembe venni az annak keretében elért eredményeket, továbbá a szociális jogok európai pillére elveinek, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljai által elérendő célkitűzéseknek az európai szemeszterbe való célirányos beépítését. Az európai szemesztert nem szabad túlterhelni.

KIEMELVE AZ ALÁBBI AKAT:

6. Ahhoz, hogy az ambiciózus éghajlat- és környezetvédelmi politikák sikeresek legyenek, azokban mindenki igényeit figyelembe kell venni. Ennek érdekében megfelelő támogatást kell biztosítani azon emberek és régiók számára, akiket, illetve amelyeket hátrányosan érinthet a klímasemlegességre való áttérés. Hasonlóképpen, a felmerülő lehetőségek kihasználása szempontjából kulcsfontosságúak lesznek az innovatív digitális és fenntartható technológiákba, valamint a készségekbe irányuló beruházások.

7. Noha a folyamatos gazdasági növekedés eredményeként javult a munkaerőpiaci helyzet, a bérek továbbra is csak mérsékelten növekednek. A dolgozói szegénység annak ellenére is változatlanul magas az Unióban, hogy 2019-ben a nemzeti minimálbérrel rendelkező tagállamok zömében emelkedtek a minimumbérek. A dolgozói szegénység kezeléséhez a szakpolitikák széles spektrumára kiterjedő többdimenziós megközelítésre van szükség. A nem önként vállalt részmunkaidős foglalkoztatás aránya számos tagállamban továbbra is magas, az atipikus foglalkoztatási formák terjedése pedig növeli a munkaerőpiac szegmentációját. Jól megtervezett foglalkoztatásvédelmi jogszabályokkal kell védeni a munkavállalókat, ezek azonban nem akadályozhatják a pályamódosítást, és a színlelt önfoglalkoztatást sem ösztönözhetik. E tekintetben kulcsfontosságú a szociális partnerek bevonása.
8. A demográfiai és technológiai változások, a környezeti erőforrások szűkössége és a geopolitikai bizonytalanságok következtében jövőbeli jólétünk nagyban függ majd a magasabb termelékenységűtől és az innovációtól, hiszen ezekkel kompenzálni lehet a munkaképes korú népesség csökkenését. Ezt azonban nem lehet megvalósítani az oktatásban, a képzésben és a készségekbe irányuló mélyreható beruházások nélkül, mivel e területek érdemben befolyásolják az emberek foglalkoztatási kilátásait. Ennek ellenére az elmúlt évtizedben csupán marginálisan növekedett a felnőttoktatásban való részvétel – mindenekelőtt az alacsony képzettségűek esetében –, és csak néhány tagállamban sikerült e tekintetben jelentős javulást elérni. Emellett a jó minőségű oktatási és képzési rendszerek elérhetőségének növelése, valamint a korai iskolaelhagyás csökkentése továbbra is kulcsfontosságú annak biztosítását illetően, hogy mindenki részt vehessen a társadalmi folyamatokban.

9. A nemek közötti egyenlőség megvalósítása továbbra is kihívást jelent. A megfizethető és színvonalas kisgyermekkorai nevelés és gondozás és a tartós ápolási-gondozási szolgáltatások szélesebb körű elérhetővé tételével, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúlyra irányuló megfelelő szakpolitikákkal támogatni lehet mindenekelőtt a nőket a munkaerőpiacra való belépésben, illetve a munkaerőpiacon maradásban, ami pozitív eredményekkel – többek között a gyermekszegénység csökkenésével – jár. Csak néhány tagállam hozott konkrét intézkedéseket a nemek közötti bérkülönbségnek a fizetések átláthatóbbá tételével történő kezelésére. A 15 és 24 év közötti fiatalok munkaerőpiaci helyzete továbbra is javul, ám egyes tagállamokban e korcsoport jelentős része változatlanul munkanélküli vagy gazdaságilag inaktív. Ezenkívül meg kell erősíteni az alulreprezentált csoportok – többek között a migráns háttérrel rendelkezők, a romák és a fogyatékossgal élők – munkaerőpiaci integrációját is. Az állami foglalkoztatási szolgálatok immár célzottabb aktív munkaerőpiaci intézkedéseket tudnak kínálni az álláskereső különböző csoportjai számára, de továbbra is jelentkeznek kihívások, különösen ami a munkaerőpiacról leginkább kiszorultak elérését, valamint az integráció fokozását és a szociális és egészségügyi szolgálatokkal való együttműködés javítását illeti.
10. A kedvező gazdasági környezet és a pozitív munkaerőpiaci fejlemények a társadalmi helyzet jelentős általános javulását eredményezték: ezt mutatja a háztartások rendelkezésre álló jövedelem általános növekedése és a súlyos anyagi nélkülözés csökkenése, illetve kisebb mértékben a (gyakorlatilag) aktív kereső nélküli háztartásokban élők aránya. Az általános szegénységi arány és a dolgozói szegénység azonban nagyrészt állandó maradt, és a háztartások rendelkezésre álló jövedelem egyes országokban még mindig nem éri el a válság előtti szintet. Emellett 2018-ban csökkent a szociális transzfereknek (a nyugdíjak kivételével) a szegénység csökkentésére gyakorolt hatása, a (gyakorlatilag) aktív kereső nélküli háztartásokban élők körében pedig tovább növekedett a szegénység kockázata és mértéke.
11. Egyes kiszolgáltatott helyzetű csoportok, például a gyermekek, a fogyatékossgal élők, a migráns háttérrel rendelkezők és a roma származásúak esetében lényegesen magasabb a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázata. A szegénység szélsőséges formáját jelentő hajléktalanság mértéke az elmúlt évtizedben növekedett, és a rossz lakhatási körülmények egyes tagállamokban a háztartások jelentős részét érintik.

12. Az uniós tagállamokban átlagosan már jelenleg is csökken – és várhatóan továbbra is csökkenni fog – a munkaképes korú népesség aránya, míg az időskorú eltartottak aránya az előrejelzések szerint jelentősen növekedni fog, nyomást gyakorolva ezzel a szociális védelmi rendszerekre (többek között a nyugdíjakra és a tartós ápolás-gondozási szolgáltatásokra). Ezzel összefüggésben döntő fontosságú meghozni azokat a megfelelő intézkedéseket (például ösztönözni a munkával töltött életszakasz meghosszabbítását), amelyek segítenek fenntarthatóbbá és megfelelőbbé tenni a nyugdíjrendszereket, valamint kezelik a munkavállalók csökkenő számának problémáját.
13. A fenntartható egészségügyi rendszerek által biztosított, mindenki számára elérhető egészségügyi szolgáltatások, tartós ápolás-gondozás, egészségfejlesztés és betegségmegelőzés a jóllét alapvető elemei, és ekként a gazdasághoz és a társadalomhoz is hozzájárulnak. A demográfiai változások miatt egyre fontosabbá válnak az egészségügyi ellátásba, a tartós ápolás-gondozásba, valamint a munkahelyi egészségvédelembe és biztonságba irányuló beruházások. E kihívás és más problémák kezeléséhez – az e területre vonatkozó nemzeti hatásköröket maradéktalanul tiszteletben tartva – folytatni kell az egészségügyi és a tartós ápolás-gondozási rendszerek korszerűsítését.
14. A munkavégzés új formáinak megjelenésére válaszul több tagállam korszerűsíti a szociális védelmi rendszerét: kiterjeszti a hatályát és a célnak megfelelőbbé teszi a rendszert. A nemzeti sajátosságoknak megfelelően, foglalkoztatási jogállástól függetlenül mindenki számára biztosítani kell a szociális védelmet.
15. A tagállamok közötti és a tagállamokon belüli társadalmi kohéziót érintő kihívások egyre nagyobbak. Az elmúlt évtizedben nőttek a tagállamokon belüli egyenlőtlenségek a jövedelmek, valamint az alapvető szolgáltatásokhoz és lehetőségekhez való hozzáférés terén. Európa szegény és gazdag régiói között egyre nagyobb a szakadék. Bár új lehetőségeket is kínál, a technológiai változás és a zöld gazdaságra való áttérés tovább növelheti e különbségeket, amelyek kezeléséhez folyamatos erőfeszítésekre lesz szükség a megfelelő beruházásokra, valamint a tagállamok közötti és a tagállamokon belüli felfelé irányuló konvergenciára irányulóan.

16. A jól működő szociális párbeszéd továbbra is az európai szociális piacgazdaság egyik legfontosabb eleme, noha az ebben való részvétel mértéke tagállamonként jelentősen eltér. A szociális partnereknek a reformok előkészítésébe való bevonása javíthatja azok kialakítását és végrehajtását, és végső soron jobb társadalmi-gazdasági eredményekhez vezethet. Mérlegelni kell annak biztosítását, hogy a szociális partnerek elegendő kapacitással rendelkezzenek a szakpolitikai vitában való részvételhez. A társadalmi szervezetek bevonása szintén fontos szerepet játszik a reformok hatékony megtervezésének és végrehajtásának garantálásában.

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA

FELSZÓLÍTJA A TAGÁLLAMOKAT, HOGY:

- nemzeti reformprogramjaikban vegyék figyelembe az éves fenntartható növekedési stratégia prioritásait és az együttes foglalkoztatási jelentés megállapításait,
- fokozzák a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek megvalósítására irányuló erőfeszítéseiket és járuljanak hozzá a pillér érvényesítését célzó uniós cselekvési terv kidolgozásához,
- hajtsák végre a 2019. évi országspecifikus ajánlásokat és adott esetben az euróövezetre vonatkozó 2019. évi ajánlásokat,
- konvergenciátörekvéseik során tekintsenek iránymutatásként a szociális eredménytáblára, a foglalkoztatási teljesítményfigyelőre és a szociális védelmi teljesítményfigyelőre,
- nemzeti reformprogramjaikban jelentessék meg az európai szemeszter keretében releváns fenntartható fejlődési célokat.

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT, HOGY

- a szociális jogok európai pillére és az Európa 2020 stratégia alapján, továbbá a Foglalkoztatási Bizottság (EMCO) és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság (SPC) 2019. évi közös értékelését figyelembe véve, kiemelt feladatként dolgozzon ki egy világos és ambiciózus foglalkoztatási és szociális célokat tartalmazó, 2020 utánra vonatkozó stratégiát, és e munkába vonja be az EMCO-t és az SPC-t is,
- biztosítsa, hogy a foglalkoztatási és szociális kérdések megfelelő figyelmet kapjanak az uniós és tagállami szakpolitikák értékelésekor, különösen a zöld gazdaságra történő áttérés és a digitális átállás összefüggésében,
- vonja be az EMCO-t és az SPC-t a közeljövőben megvalósítandó, az erősebb szociális Európa kiépítését és a szociális jogok európai pillérének megvalósítását célzó tevékenységeibe,
- támogassa az EMCO és az SPC azon erőfeszítéseit, amelyekkel a releváns fenntartható fejlődési célokat figyelembe véve egyszerűsíteni kívánják az európai szemeszterrel összefüggésben használt monitorozási eszközöket,
- úgy tegye közzé az országspecifikus ajánlásokat, hogy tagállami szinten, illetve európai szinten a Tanácson és annak előkészítő szervein belül elegendő idő jusson az ezekkel kapcsolatos megbeszélésekre.

FELKÉRI A FOGLALKOZTATÁSI BIZOTTSÁGOT ÉS A SZOCIÁLIS VÉDELEMMEL FOGLALKOZÓ BIZOTTSÁGOT, HOGY

- szorosan működjenek együtt a Bizottsággal egyrészt azokban a közelgő kezdeményezésekben, amelyek célja támogatni mindenekelőtt a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek és az európai zöld megállapodás megvalósítását, másrészt a 2020 utáni stratégia kidolgozásában annak érdekében, hogy abban megfelelően megjelenjenek a foglalkoztatási és szociális hatások,
- folytassák tovább a multilaterális és tematikus felügyelet és összehasonlító teljesítményértékelés terén végzett munkájukat, továbbra is kövessék nyomon a tagállamok foglalkoztatási és szociális helyzetét, és biztosítsanak tényalapot a Tanács számára az európai szemeszter keretében zajló megbeszélésekhez,

- az Egyesült Nemzetek Szervezetének a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjét figyelembe véve egyszerűsítsék azokat a monitorozási eszközöket, amelyek használatával a tagállami erőfeszítéseket a felfelé irányuló konvergencia felé lehet terelni,
- működjenek együtt a többi tanácsadó bizottsággal és féllel, különösen a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságokkal, a Gazdaságpolitikai Bizottsággal, az Oktatási Bizottsággal, a magas szintű népegészségügyi munkacsoporttal és az állami foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatával, hogy ezáltal biztosítsák a gazdasági, foglalkoztatási és szociális kérdések kiegyensúlyozott figyelembevételét az európai szemeszter során,
- továbbra is szorosan működjenek együtt a szociális partnerekkel és a civil társadalommal, hogy uniós és tagállami szinten egyaránt elősegítsék a hatékony szociális és civil párbeszédet.
